

МІНІСТЕРСТВО СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

**ІНСТИТУТ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ
ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ЗАЙНЯТОСТІ УКРАЇНИ**

Кафедра психології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор ІПК ДСЗУ _____ Войтович Р. В.

« » _____ 2020р.

**ПРОГРАМА
АСИСТЕНТСЬКОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ**

Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 053 «Психологія»

Кваліфікація: Доктор філософії у галузі психології

Київ 2020

Програма «Асистентська педагогічна практика» для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового), освітньо-наукової програми 053 «Психологія»

Розробник програми:

Левченко В.В., к. філос. н., доцент

Рецензенти:

Пріб Г.А., доктор медичних наук, професор кафедри психології Інституту підготовки кадрів державної служби зайнятості України.

Мілютіна К.Л., доктор психологічних наук, доцент кафедри психології розвитку Київського національного університету ім. Т.Г. Шевченка

Розглянуто і схвалено на засіданні
кафедри психології ІПК ДСЗУ

Протокол № 3 від 08 жовтня 2020 р.

Затверджено Вченою радою

Інституту підготовки кадрів державної служби зайнятості України.

Протокол № 8 (160) від 29.10.2020 р.

ВСТУП

Програма асистентської педагогічної практики складена відповідно до навчального плану освітньо-наукової програми чотирьохрічного циклу підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) ступеня «доктор філософії» з галузі 05 Соціальні та поведінкові науки зі спеціальності 053 «Психологія».

У програмі асистентської педагогічної практики аспірантів висвітлюються організаційно-методичні засади практичної професійної підготовки аспірантів. Подано необхідні матеріали для навчально-методичного забезпечення практики аспірантів з метою оволодіння аспірантами сучасними методами, формами та засобами викладання психологічних дисциплін у закладах вищої освіти, практичного закріплення знань аспірантів з питань організації та форм здійснення освітнього процесу.

Практика є одним із компонентів освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки здобувачів наукового ступеня доктора філософії. Проходження практики входить до обсягу кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС), визначених ІПК ДСЗУ для реалізації освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії.

Згідно з навчальними та робочими навчальними планами аспіранти проходять практику в VI семестрі третього року навчання протягом 3 тижнів. Загальний обсяг практики складає 135 годин (4,5 кредити).

Асистентська педагогічна практика відіграє системоутворюючу роль серед усіх форм освітньо-наукової діяльності аспіранта, дозволяє засвоїти, виявити та передати одержані знання з методики навчання спеціальних дисциплін за профілем підготовки, психології та педагогічної майстерності, а також збагатити і відкоригувати їх.

Асистентська педагогічна практика здобувачів наукового ступеня доктора філософії передбачає безперервність та послідовність її проведення для формування достатнього рівня практичних компетентностей відповідно до запланованих результатів підготовки.

Асистентська педагогічна практика проходить у межах професійно-орієнтованих дисциплін підготовки фахівців, що забезпечуються кафедрою психології. Вибір дисциплін, з яких відбуватиметься педагогічна практика, здійснюється заздалегідь, відповідно до педагогічного навантаження працівників кафедри, як правило, узгоджено із дисциплінами, які викладає науковий керівник, або в межах тематики дисертаційної роботи аспіранта.

Базою для проходження асистентської педагогічної практики є кафедри ІПК ДСЗУ, за якими закріплені аспіранти. Крім того, аспірант може пройти практику на аналогічних кафедрах (підрозділах) інших освітніх закладів. Безпосереднє керівництво практикою кожного аспіранта здійснює його науковий керівник.

1. Опис асистентської педагогічної практики

Найменування показників	Галузь знань, напрями підготовки, освітньокваліфікаційний рівень	Характеристика
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 4,5	Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність: 053 «Психологія» Кваліфікація: Доктор філософії у галузі психології	Рік підготовки
		III
		Семестр
		VI
		Лекції- 2
		Практичні/семінарські заняття - 2
		Захист звіту 2
Самостійна робота - 129		
Загальна кількість годин – 135 годин	Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)	

2. Мета і завдання асистентської педагогічної практики

Метою асистентської педагогічної практики є оволодіння аспірантами сучасними методами, формами та засобами викладання психологічних дисциплін у закладах вищої освіти, практичне закріплення знань аспірантів з питань організації та форм здійснення освітнього процесу в сучасних умовах, його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, формування вмінь та навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел при підготовці занять, застосування активних методів викладання професійно-орієнтованих дисциплін психологічного напрямку, а також на межі предметних галузей, розвиток здатності брати участь в організації роботи кафедри, інституту, дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики, міжкультурної толерантності та керуватися загальнолюдськими цінностями.

Завдання практики полягає у формуванні в аспірантів відповідних компетенцій:

- структурування та перетворення наукових знань в навчальний матеріал;
- формування професійних умінь, пов'язаних з науково-педагогічною діяльністю, у тому числі функцій проектування, конструювання й організації освітнього процесу в закладах вищої освіти;
- уміння сформулювати навчально-виховну мету, адекватного вибору типу і виду занять, використання різних форм організації навчальної діяльності студентів; діагностики, контролю та оцінки ефективності освітньої діяльності;
- уміння розробляти методичні матеріали для всіх видів освітньої роботи;
- оволодіння аспірантами сучасними освітніми технологіями, методами, методиками та технологіями викладання дисциплін у відповідній галузі підготовки докторів філософії;

- розвитку творчого підходу до навчально-методичної роботи, наукової діяльності, формування потреби у самовдосконаленні, підвищення своєї кваліфікації;
- умінь професійного та педагогічного спілкування зі студентською аудиторією;
- набутті здатності до критичного оцінювання проведення лекцій та інших видів аудиторних занять, формулювання висновків щодо організації власної викладацької діяльності;
- оформлення документації щодо планування та результатів науково-педагогічної діяльності.

Основні завдання асистентської педагогічної практики:

- практичне застосування знань з методики і психології викладання у вищій школі;
- закріплення та поглиблення теоретичних знань аспірантів в процесі підготовки і проведення занять у вузі;
- формування професійних вмінь та навичок викладача психології вищої школи;
- збирання даних для наукового дослідження з психологічної тематики;
- включення аспірантів у навчально-виховну, методичну і наукову діяльність кафедри психології, виконання індивідуальних завдань в зазначених напрямках;
- відвідування навчальних занять, які проводяться спеціалістами-психологами, в першу чергу професорами і доцентами;
- розробка планів лекційних, семінарських занять і методичних рекомендацій до їх проведення;
- проведення самостійних лекційних, семінарських та практичних занять; самоаналіз їх ефективності з точки зору повноти засвоєних знань студентами, розвитку у них психологічного мислення і творчих здібностей;
- обмін початковим професійним досвідом з іншими аспірантами-практикантами в процесі відвідування і обговорення навчальних занять, що проводяться;
- розвиток у аспірантів навичок ведення психологічної роботи зі студентами з метою формування у них професійно важливих якостей;
- розробка актуальної науково-дослідницької тематики закладів вищої освіти та оформлення її результатів у вигляді наукового повідомлення, доповіді, статті.

Аспірант повинен знати:

- основні законодавчі документи, що стосуються системи освіти; права й обов'язки суб'єктів освітнього процесу (викладачів, студентів);
- характерні особливості підготовки фахівців відповідної спеціальності;
- сучасний стан, умови та перспективи розвитку професії;

- методологічні основи теоретичної і практичної підготовки фахівців; порядок навчально-методичної та наукової роботи кафедри, на якій проводиться практика;
- програмно-методичне забезпечення навчальної дисципліни, з якої будуть проводитися заняття;
- специфіку педагогічної діяльності викладачів;
- психологічні, вікові та індивідуальні особливості студентів групи, де будуть проводитися навчальні заняття, стан їх успішності;
- особливості організації та проведення науково-дослідної роботи студентів, інтереси й уподобання їх щодо виховної і позааудиторної роботи.

Аспірант повинен уміти:

- інтегрувати теоретичні знання і практичний досвід;
- реалізовувати професійні якості на практиці;
- враховувати в педагогічній діяльності вікові та психологічні особливості студентів;
- створювати та ефективно вирішувати педагогічні задачі;
- фахово володіти знаннями курсу, достатніми для аналітичної оцінки, вибору й реалізації освітньої програми;
- розробити розгорнутий план-конспект практичного чи семінарського заняття чи лекції з навчальної дисципліни відповідно до робочої навчальної програми;
- брати участь в обговоренні заняття своїх колег, написати аналіз (рецензію) цього заняття;
- підготувати та провести поточний (рубіжний) контроль знань студентів;
- володіти навиками профорієнтаційної роботи;
- правильно та ефективно провести заняття будь-якого виду з врахуванням особливостей аудиторії.

Проходження асистентської педагогічної практики передбачає виконання аспірантом таких **видів робіт:**

- ознайомлення з навчально-методичною роботою кафедри, на якій проводиться практика; з нормативною базою та програмно-методичним забезпеченням навчальних дисциплін;
- відвідування занять викладачів кафедри;
- підготовку навчально-методичного забезпечення лекційних та семінарських (практичних) занять;
- підготовку та проведення лекційних та семінарських (практичних або лабораторних) занять;

- розробку завдань та організацію самостійної роботи студентів з дисциплін, що викладаються;
- підготовку навчально-методичного забезпечення проведення залікових робіт та іспитів з дисциплін, які викладаються;
- участь (разом з лектором) у проведенні заліків та іспитів для студентів відповідної спеціальності;
- розробку робочої програми факультативу за тематикою дисертаційного дослідження;
- участь (у складі комісії) у затвердженні тем та/або проведенні захистів курсових робіт з психологічних дисциплін.

В результаті проходження асистентської педагогічної практики у аспірантів повинні бути сформовані конструктивні, організаторські, комунікативні й дослідницькі вміння викладача вищого навчального закладу, необхідні для забезпечення провідних аспектів педагогічної діяльності: навчальної, методичної, виховної й дослідницької роботи.

Компетентності, які повинен здобути аспірант.

Інтегральна компетентність.

- ІК1. Здатність до критичного мислення, зокрема, вміння застосовувати критичне мислення до аналізу результатів власного наукового дослідження, його наукової новизни, теоретичного і практичного значення.
- ІК3. Уміння ефективно використовувати сучасну методологію наукового пізнання та новітні методи наукових досліджень.

Загальні компетентності:

- ЗК3. Проводити власні оригінальні наукові дослідження, які містять наукову новизну, мають важливе теоретичне та практичне значення.
- ЗК4. Уміння кваліфіковано відобразити результати наукових досліджень у наукових статтях та тезах, опублікованих як у фахових вітчизняних виданнях, так і у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз.
- ЗК7. Уміння та навички використовувати сучасні інформаційні та комунікативні технології при спілкуванні, обміні інформацією, зборі, аналізі, обробці, інтерпретації даних та представленні результатів.
- ЗК8. Спроможність ефективно працювати самостійно, в команді, з експертами.
- ЗК9. Здатність брати участь в організації науково-дослідної, педагогічної роботи з питань, які вирішує Державна служба зайнятості, знати та розуміти принципи організацію наукової, педагогічної та дослідної роботи щодо ринку праці в Україні та Європейському союзі.

Фахові компетентності:

- СК3. Здатність розробляти та вирішувати дослідницькі завдання теоретичного та прикладного характеру в сфері психології.

- СК5. Здатність аналізувати наукові теорії, концепції, підходи до вивчення структури психіки, визначати умови і шляхи формування якостей особистості.
- СК7. Дотримуватися норм професійної етики, міжкультурної толерантності та керуватися загальнолюдськими цінностями.

За результатами проходження асистентської педагогічної практики здобувачі мають досягти таких **результатів навчання:**

- РН2. Здійснювати освітню діяльність у сфері психології.
- РН4. Практичне вміння створювати власні науково-педагогічні твори за профілем кафедри психології (робоча навчальна програма, конспект лекцій, навчально-методичний комплекс, розділи навчально-методичного посібника, навчального посібника, підручника, практикуму, вміння проводити, практичні, семінарські заняття, консультації, керувати самостійною роботою тощо).
- РН6. Дотримуватися норм професійної етики, академічної доброчесності міжкультурної толерантності, професійних цінностей.
- РН8. Здатність до розв'язання професійних проблем у галузі психології в умовах соціально-економічної невизначеності та змін.
- РН10. Уміти працювати в команді, у томі числі, у міжнародній та мультикультурній групі.

3. Структура та зміст асистентської педагогічної практики

Структура асистентської педагогічної практики

№	Види робіт	Всього	Аудиторні години	Самостійна робота
Модуль 1. Організаційний етап				
1	Оформлення документації щодо місця проходження практики	4		4
2	Складання індивідуального плану	4		4
	Разом за модулем 1	8		8
Модуль 2. Педагогічний етап				
1	Відвідування занять досвідчених викладачів, аспірантів-практикантів	6		6
	Знайомство з організацією освітнього процесу та науково-дослідної роботи кафедри (інституту)	12		12
	Розробка змісту навчальних занять та методична підготовка	24		24
2	Проведення відкритих занять, та самоаналіз роботи аспіранта	10	4	6
3	Розробка робочої програми факультативу за темою дисертаційного дослідження	6		6
4	Участь в організації наукових студентських	12		12

	конференцій, у роботі наукового семінару кафедри тощо			
5	Індивідуальна робота зі студентами	6		6
	Разом за модулем 2	76	4	72
Модуль 3. Завершальний етап				
1	Обговорення результатів проведення відкритих занять	4	-	4
2	Підготовка звіту за результатами проходження практики	15		15
3	Підготовка статті, тез або наукової доповіді за темою дисертаційного дослідження	30		30
4	Захист звіту за результатами проходження практики	2	2	-
	Разом за модулем 3	51	2	49
	УСЬОГО ГОДИН	135	6	129

Зміст асистентської педагогічної практики

Асистентська педагогічна практика має комплексний характер і передбачає забезпечення фахової діяльності за такими напрямками роботи:

- 1) *навчальний* – підготовка аспіранта до викладання базових, професійно-орієнтованих дисциплін зі спеціальності та засвоєння особливостей методів їх викладання у закладі освіти;
- 2) *методичний* – ознайомлення аспірантів з особливостями організації освітнього процесу у закладі вищої освіти;
- 3) *організаційно-виховний* – знайомство аспіранта з організацією виховної та позааудиторної роботи в академічній групі;
- 4) *науково-дослідний* – підготовка аспіранта як майбутнього науковця-дослідника до написання дисертаційного дослідження.

Змістовий модуль 1. Навчальна діяльність аспіранта складається з двох етапів.

Перший етап: аспіранти знайомляться з нормативними документами, які регламентують організацію освітнього процесу у закладах вищої освіти; із структурою та системою організації діяльності освітнього закладу та кафедри, до якої вони прикріплені; із системою навчально-виховної роботи кафедри, особливостями методичної, наукової та організаційної роботи викладачів кафедри, із студентською аудиторією, з якою вони будуть проводити навчальні заняття, відвідують заняття викладачів, готують власний графік проведення занять. На цьому етапі аспіранти обов'язково:

- відвідують не менше 2 навчальних занять, які проводять викладачі педагогіки, психології та інших дисциплін;

- відвідують та аналізують не менше 1 навчального заняття, які проводять колеги аспіранти-практиканти;
- відвідують 1-2 позааудиторних заходи;
- беруть участь у засіданні кафедр, до яких прикріплені;
- проведення консультацій для студентів.

Другий етап: включає підготовку планів-конспектів навчальних занять та їх методичного забезпечення. На цьому етапі аспіранти самостійно проводять:

- 1-2 заняття зі студентами: лекцію, практичне, семінарське заняття, тренінг тощо з психології – 2-4 години;
- 1-2 позааудиторних заходи за планами кураторів груп – 2-4 години.

На заняттях аспірантів повинні бути присутні керівники практики, викладачі кафедри (рекомендовано), а також однокурсники (рекомендовано). Після кожного проведеного аспірантом заняття має проводитись детальне обговорення, яке повинно виявити переваги й недоліки проведеного заняття.

Змістовий модуль 2. Методична діяльність аспіранта:

- ознайомлення аспірантів з особливостями організації освітнього процесу у ЗВО (ознайомлення з освітньо-кваліфікаційною характеристикою фахівця, навчальним планом, розкладом занять тощо);
- ознайомлення з кредитно-рейтинговою організацією курсу, що доручено викладати;
- ознайомлення зі змістом психологічної освіти (навчальні програми з дисциплін та робочі програми з навчальних дисциплін, підручники, посібники, методичні рекомендації);
- складання робочої навчальної програми курсу, що доручено проводити (тематичного плану і планів окремих занять, завдань для самостійної роботи, завдань для поточного, модульного і підсумкового видів контролю тощо);
- участь в одній з форм методичної роботи викладача (засідання кафедри, методичні секції, в роботі семінарів викладачів, науково-практичні конференції, педагогічні читання, організації методичних виставок тощо).
- оформлюють результати досліджень у вигляді доповіді до теоретичного семінару чи наукової конференції, що проводяться базовою кафедрою, або у вигляді наукової статті;
- участь у підготовці кафедрою навчально-методичних посібників, контрольних і тестових завдань для студентів, що вивчають психологічні дисципліни;

- відвідування та аналіз занять викладачів кафедри та аспірантів-практикантів.

Змістовий модуль 3. Організаційно-виховна діяльність аспіранта:

- ознайомлення з організацією виховної роботи у ЗВО;
- ознайомлення з комплексним планом організаційно-виховної роботи ЗВО, планом виховної роботи на факультеті, в академічній групі;
- виконання обов'язків помічника куратора академічної групи;
- планування виховної роботи в академічній групі;
- відвідання та аналіз виховних заходів, що проводять інші аспіранти-практиканти;
- підготовка і проведення одного виховного заходу;
- психолого-педагогічне вивчення як особистості окремих студентів, так і колективу групи в цілому;
- складання психолого-педагогічної характеристики академічної групи.

Змістовий модуль 4. Науково-дослідна діяльність аспіранта:

- виконують індивідуальні дослідницькі психолого-педагогічних завдання протягом практики та складають відповідний звіт;
- беруть участь у різних видах роботи кафедр до яких вони прикріплені;
- знайомляться з тематикою наукових досліджень кафедр і відділів;
- знайомляться з тематикою кандидатських і докторських дисертацій;
- знайомляться з процесом підготовки до видання збірників наукових праць і часописів;
- вивчають інформаційні ресурси наукових бібліотек з метою їх використання під час написання дисертаційних робіт та подальшої наукової діяльності;
- опрацьовують результати дослідження науково-дослідної роботи кафедри, проводять їх аналіз;
- розробляють анкети для проведення експериментального дослідження по темі дисертації;
- здійснюють підготовку наукової статті (або тез) за темою дисертаційного дослідження;
- розробляють робочу програму факультативу за темою дисертаційного дослідження;
- готують доповіді і виступи на методичних семінарах, симпозіумах, наукових конференціях тощо.

Програма науково-дослідної складової практики конкретизується і доповнюється для кожного аспіранта залежно від специфіки його дисертаційного дослідження.

На заключному етапі асистентської педагогічної практики аспіранти готують звіт про практику і захищають його.

4. Організація та керівництво практикою

Асистентська педагогічна практика проводиться по закінченню вивчення основних фахових дисциплін, що створює умови для виконання аспірантами в період практики конкретних завдань, безпосередньо пов'язаних із теоретичними курсами.

Бази практик в особі їх перших керівників разом з ІПК ДСЗУ несуть відповідальність за організацію, якість і результати практики аспірантів. Для безпосереднього керівництва практикою кожного аспіранта кафедра призначає наукового керівника з числа викладачів з науковим ступенем доктора або кандидата наук, який, як правило, поєднує ці обов'язки з обов'язками наукового керівника дисертаційного дослідження аспіранта.

Практика проходить на базі ІПК ДСЗУ та інших освітніх закладах та наукових установах. Аспіранти можуть самостійно, за погодженням з відповідними кафедрами, обирати для себе місце проходження практичної підготовки.

Побажання аспіранта повинно бути обґрунтовано заявою на ім'я завідувача кафедри, до якої не пізніше ніж за два тижні до початку практичної підготовки додається лист з відповідної установи зі згодою прийняти дану особу для проходження асистентської педагогічної практики. Зміна бази практики можлива лише з поважних причин і лише до подання проекту наказу про проходження практики. Рішення про можливість зміни бази практики приймає завідувач кафедри.

Загальне керівництво та контроль за проходженням практики аспіранта покладається на завідувача кафедри, за яким закріплений аспірант. Безпосереднє керівництво та контроль за виконанням плану практики аспіранта здійснюється його науковим керівником.

Права та обов'язки керівника практики:

- довести до відома практикантів програму практики та ознайомити із графіком її проходження;
- ознайомити практикантів кафедри з їх правами і обов'язками під час проходження практики;
- консультувати практикантів з питань, що стосуються проходження практики;

- надати методичну допомогу практиканту в складанні, на основі даної програми, індивідуального плану-завдання;
- здійснювати постійне керівництво і контроль за виконанням закріпленими за ним студентами індивідуального плану проходження науково-педагогічної практики та індивідуального плану-завдання;
- надавати методичні рекомендації та консультації з питань проходження практики;
- своєчасно рецензувати навчально-методичні матеріали, підготовлені практикантом;
- контролювати ведення практикантом щоденника практики;
- після закінчення практики оцінити виконання запланованих заходів і скласти характеристику на кожного практиканта.
- вимагати від практикантів дотримання вимог цієї програми;
- вимагати від практикантів інформацію про хід виконання запланованих заходів;
- вимагати від практикантів дотримання правил внутрішнього трудового розпорядку.

Права та обов'язки аспіранта – практиканта

- перед початком практики ознайомитися з програмою практики;
- скласти індивідуальний план проходження практики;
- бути присутнім на усіх організаційно-методичних заходах кафедри;
- виконувати заходи заплановані у плані проходження науково-педагогічної практики та індивідуальному плані-завданні;
- виконувати вказівки керівника практики, що стосуються організації та проходження практики;
- дотримуватися правил внутрішнього трудового розпорядку за місцем проходження практики;
- вести звітну документацію;
- користуватись матеріально-технічною базою кафедри;
- звертатись за консультаціями до науково-педагогічних працівників кафедри.

5. Вимоги до звітної документації

При завершенні практики аспіранти звітують про її виконання та одержують диференційований залік.

Звіт про проходження асистентської педагогічної практики повинен мати відомості про виконання всіх розділів програми практики у відповідності до індивідуального плану аспіранта. Звіт повинен бути підписаний і оцінений керівником практики. У звіті необхідно подати кількісний та якісний аналіз проведеної психологічної та науково-асистентської роботи, участь у роботі кафедри психології.

Підведення підсумків асистентської педагогічної практики проводиться шляхом:

1. Аналізу звітної документації аспірантів;
2. Виведення диференційованої оцінки за практику для кожного аспіранта-практиканта.

Після проходження асистентської педагогічної практики аспіранти **подають такі документи:**

1. Загальний звіт про проходження практики з планом проходження практики, підписаний завідуючим випусковою кафедрою, керівником практики від інституту та у разі проходження в іншому ЗВО куратором практики з печаткою організації (додаток А);
2. Відгук керівника практики ІПК ДСЗУ про проходження практики або розгорнута характеристика від куратора практики в іншому ЗВО;
3. Витяг з протоколу засідання випускової кафедри ІПК ДСЗУ про затвердження звіту.

Звіт та витяг з протоколу засідання відповідної кафедри про затвердження звіту подаються аспірантом до науково-дослідної частини інституту; зазначена документація зберігається в індивідуальному плані аспіранта і розглядається під час атестації.

Структура звіту з педагогічної практики та рекомендації до його складання

Звіт повинен складатись зі *вступу, основної частини, висновків, списку використаних джерел та додатків.*

Основна частина містить 4 розділи:

- *знайомство з організацією освітнього процесу у вищій школі.* У розділі необхідно надати характеристику документів, якими керується кафедра в своїй поточній роботі, коротку характеристику закону про вищу освіту України.
- *аналіз взіємовідвідування занять колег аспірантів-практикантів* (додаток Е; додаток Е.1).
- *самостійне проведення занять практикантом.* Надати рецензію проведених лекційних (додаток Г) і практичних/семінарських занять (додаток Д), методичну розробку проведених занять (зміст лекції, текст лекції, список використаних джерел), її презентацію в PowerPoint; рецензію – відгук на проведене заняття керівника практики; методичну розробку, що включає тестові або контрольні завдання з проведених семінарських чи практичних занять.
- *самоаналіз та оцінка якості проведення власного заняття* (додаток Ж).

6. Оцінювання асистентської педагогічної практики

При оцінюванні педагогічної практики враховується:

1 етап. Участь у роботі настановної конференції.

2 етап. Зміст роботи аспіранта під час проходження практики, що охоплює наступні напрямки роботи:

Навчальна робота, а саме

- 1) підготовка навчальних занять;
- 2) написання конспектів, планів-конспектів навчальних занять;
- 3) проведення навчальних занять (1-2 лекційних та 1-2 практичних / семінарських);
- 4) перевірка контрольних або самостійних робіт студентів (якщо роботи передбачені робочою навчальною програмою дисципліни).

Навчально-методична робота, а саме

- 1) ознайомлення з нормативними документами, що регламентують організацію освітнього процесу в ІПК ДСЗУ;
- 2) вивчення навчально-методичної літератури з психології;
- 3) оволодіння методикою планування навчальних занять;
- 4) вивчення методичного досвіду та системи викладання навчальних дисциплін та інших видів роботи викладачів кафедри;
- 5) розробка робочої програми факультативу за темою дисертаційного дослідження (на 8 годин аудиторних занять);
- 6) рукопис статті, тез або наукової доповіді за темою дисертаційного дослідження.

3 етап. Своєчасність подання та точність оформлення звітної документації:

- 1) подання на кафедру звітної документації з педпрактики протягом тижня після закінчення терміну практики;
- 2) індивідуальний план про проходження практики;
- 3) звіт про практику (за зазначеними видами роботи);
- 4) щоденник практики (додаток В);
- 5) робоча програма факультативу за темою дисертаційного дослідження;
- 6) повний конспект однієї лекції, що була прочитана практикантом;
- 7) план-конспект семінарського або практичного (лабораторного) заняття;
- 8) дві рецензії (на лекцію та семінарське заняття), що були проведені викладачами;
- 9) аналіз взіємовідвідування занять колег аспірантів-практикантів;
- 10) рукопис статті, тез або наукової доповіді за темою дисертаційного дослідження;
- 11) відгук викладача-керівника практиканта з оцінкою про проходження педагогічної практики.

Захист звіту з асистентської педагогічної практики відбувається перед членами комісії, яка створюється за розпорядженням проректора з науково-педагогічної роботи. Підсумки педагогічної практики обговорюються на засіданнях кафедри психології під час проміжної атестації аспірантів, а загальні

підсумки – затверджуються на засіданні Вченої ради Інституту підготовки кадрів державної служби зайнятості України.

Поточний контроль здійснюється керівником практики протягом проходження аспірантами асистентської педагогічної практики шляхом оцінки їх систематичної роботи, залікових навчальних занять.

Форма підсумкового контролю – залік.

Підсумковий контроль здійснюється у кінці проходження практики шляхом оцінювання цілісної систематичної педагогічної діяльності практиканта протягом конкретного періоду. Кінцевим результатом асистентської педагогічної практики є захист її результатів перед комісією у формі звітної конференції.

Схема нарахування балів

№ з/п	Вид роботи	Бали
1.	Проведення аудиторних занять	20
2.	Підготовка навчально-методичного забезпечення навчального процесу (написання план-конспекту заняття; розробка методичного забезпечення)	15
3.	Розробка робочої програми факультативу за темою дисертаційного дослідження	15
4	Аналіз взімовідвідування занять колег аспірантів-практикантів	5
5	Рукопис статті, тез або наукової доповіді за темою дисертаційного дослідження	15
6	Письмовий звіт за підсумками практики	15
	Рецензія наукового керівника на проведені аспірантом лекції, практичні, семінарські заняття	5
7	Звітування на засіданні кафедри	10
8	Усього	100

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка ECTS	За національною шкалою		Оцінка для дворівневої шкали оцінювання
		Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку		
90-100	A	5	відмінно	зараховано
82-89	B	4	дуже добре	
75-81	C		добре	
68-74	D	3	задовільно	
60-67	E		достатньо	
35-59	FX	2	незадовільно	не зараховано
1-34	F		незадовільно	

Оцінка результатів асистентської педагогічної практики виставляється диференційовано за чотирьохбальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно».

Критерії оцінки:

«Відмінно» - відповідність звітної документації програмним вимогам; психолого-педагогічна грамотність матеріалів. Усі завдання практики виконано в повному обсязі, виявлено вміння здобувача застосовувати і творчо використовувати психолого-педагогічні та методичні знання, пов'язані з особливостями і засобами педагогічної діяльності. Виявлено вміння проводити семінарські/практичні заняття з застосуванням інноваційних технологій педагогічної діяльності. Також продемонстрована активність та ініціативність у підготовці та проведенні занять зі студентами. Звіт подано у встановлений термін, який містить всі структурні елементи. У щоденнику практики зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є позитивний відгук.

«Добре» - деякі недоліки при оформленні звітної документації, хоча всі параметри звіту в наявності. Завдання виконані правильно, але недостатньо повно. Виявлено вміння здобувача застосовувати психолого-педагогічні та методичні знання, пов'язані з особливостями і засобами педагогічної діяльності. Виявлено вміння проводити семінарські/практичні заняття, але заняття шаблонні, не виявлено творчого, індивідуального підходу. Виявлено вміння встановлювати контакт зі здобувачами. Звіт подано у встановлений термін, який містить всі структурні елементи. У щоденнику практики зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є позитивний відгук.

«Задовільно» - поверхове висвітлення матеріалів практики, наприклад, неглибокий аналіз отриманих матеріалів. Завдання практики виконано в неповному обсязі, в ході виконання завдань допускалися помилки. Звітна документація недооформлена або оформлена з помилками. Щоденник не вірно оформлено.

«Незадовільно» - фрагментарне виконання поданих матеріалів. Завдання невиконані або виконано з помилками. Виявлені проблеми встановлення контакту, не сформовані вміння проводити відповідні види педагогічної діяльності. Звітна документація оформлена з помилками або відсутній щоденник.

Результати здачі диференційованого заліку заносяться в заліково-екзаменаційну відомість.

Звіт повинен відповідати наступним правилам оформлення:

1. Обсяг звіту складає довільну кількість сторінок комп'ютерного набору. До загального обсягу входять титульна сторінка, план, вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел та додатки.

2. Текст набирається на аркушах паперу стандартного формату А-4 з використанням шрифтів текстового редактора Times New Roman, кеглем 14,

через 1,5 інтервали з дотриманням таких розмірів полів: верхнього і нижнього – 20 мм, лівого – 30 мм, правого – 10 мм.

3. Титульна сторінка оформляється за встановленою формою (додаток А). Результати асистентської педагогічної практики керівник практики заносить до заліково-екзаменаційної відомості.

VII. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативні документи:

1. Болонська декларація [Електронний ресурс]. Режим доступу : www.mon.gov.ua/education/higher/bolon/
2. Загальні відомості про вищу освіту в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.mon.gov.ua/education/higher/higher
3. Закон України «Про вищу освіту».
4. Закон України «Про освіту».
5. Моніторинг інтеграції української системи вищої освіти в Європейський простір вищої освіти та наукового дослідження: моніторинг, дослідж. : аналіт. Звіт. Міжнарод. благод. фонд «Міжнарод. фонд дослідж. освіт, політики» / заг. ред. Т.В. Фінікова, О.І. Шарова. К. : Таксон, 2014. 144 с.

Основна:

6. Аніловська Г.Я. Марушко Н.С., Томаневич Л.М. Університетська освіта : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. Львів : «Магнолія-2006». 2010. 375 с.
7. Артемова Л.В. Педагогіка і методика вищої школи : навч.-метод. посіб. К. : Кондор, 2012. 272 с.
8. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи. Підручник за модульно-рейтинговою системою навчання. 2-ге вид. К. : Центр учбової літератури, 2011. 384 с.
9. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи. Підручник за модульно-рейтинговою системою навчання. 2-ге вид. К. : Центр учбової літератури, 2011. 384 с.
10. Войнола Р.Х. Методика викладання дисциплін соціально-педагогічного циклу. навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012. 140 с.
11. Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень : навч. посібник. К. : Видавничий Дім «Слово», 2009. 240 с.
12. Козлова М.Г. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Одеса: ОНЕУ ротапринт, 2014. 200 с.
13. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник. Київ : Кондор, 2006. 206 с.

14. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. К. : Знання, 2011. 486 с.
15. Лекції з педагогіки вищої школи: навч. посіб. / За ред. В. І. Лозової. 2-е вид., доп. і випр. Харків : «ОВС», 2010. 480 с.
16. Начаєв В.М. Методика викладання у вищій школі : навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2007. 232 с.
17. Підласий І.П. Практична педагогіка, або три технології: Підручник. К. : Либідь, 2004. 616 с.
18. Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: Навчальний посібник для магістрантів і аспірантів. К.: ТОВ «Філ-студія», 2006. 320с.
19. Товкамець Г.В. Університетська освіта. навчально-методичний посібник. К.: Кондор, 2011. 182 с.
20. Шмехтун П.П. Методика викладання соціально-гуманітарних дисциплін: навч. посіб. К.: ВЦ «Академія», 2011. 224 с.
21. Філософія педагогічної майстерності : Зб. наук. праць./ Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих АПН України, Вінницький державний педагогічний університет імені М. Коцюбинського / Ред. кол.: Н.Г. Ничкало (голова) та ін. Київ-Вінниця : ДОВ «Вінниці», 2008. 380 с.
22. Фрейде П. Педагогіка свободи: етика, демократія і громадянська мужність. К.: ВД «Києво-Могилянська академія», 2004. 124 с.

Додаткова:

1. Артемова Л.В Історія педагогіки України: підручник. К.: Либідь, 2006. 424 с.
2. Артемова Л.В Педагогіка і методика вищої школи: навчально-методичний посібник. К.: Кондор, 2008. 272 с.
3. Звіт за результатами соціологічного опитування «Соціально-економічний та професійний портрет українського викладача». К. : Центр дослідження суспільства, 2013. URL : http://www.cedos.org.ua/system/attachments/files/000/000/002original/csr_-_teachers_-_report_-_final.pdf?1386338539.
4. Зязюн І.А., Сагач Г.М. Краса педагогічної дії: навчальний посібник. К. : Вища школа, 1997. 349 с.
5. Гальперіна В. Деякі питання дослідження державної освітньої політики. Вища освіта України, 2002. № 4. С. 70–76.
6. Головка Л. Активізація самостійної роботи студента під час лекційних занять. Освіта і управління, 2002. Т.5. № 3. С. 147–151.
7. Кузьмінський А.І., Вовк Л.П., Омеляненко В.Л. Педагогіка: завдання і ситуації: практикум. К.: Знання-Прес, 2003. 429 с.
8. Мороз О.Г., Омеляненко В.Л. Перші кроки до майстерності / Відп. ред. В.Й. Верба. К. : Знання України, 1992. 112 с.

9. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка: навч. Посібник. 4-е вид. К. : Либідь, 2003. 615 с.
10. Ніколаєнко С.М. Вища освіта – джерело соціально-економічного і культурного розвитку суспільства. К. : Знання, 2005. 319 с.
- 11.Трайнев В. Деловые игры в учебном процессе: методол. разработ. и провед. М.: Дашков и Ко, 2005. 360 с.
- 12.Педагогіка вищої школи.: Навч. посібник / За редакцією З.Н. Курлянд. 2-е видання. К. : Знання, 2005. 399 с.
- 13.Педагогика и психология высшей школы : учебн. пособ. / Ответств. редактор М.В. Буланова-Топоркова. Ростов н/Д.: Феникс, 2002. 544 с.
- 14.Слепкань З.І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі. К. : Вища школа, 2005. 239 с.
- 15.Соловей М., Спіцин Є. Організація та методика проведення науково-педагогічних досліджень студентами ВНЗ: посібник. К. : Знання, 2004. 143 с.
- 16.Стрельников В. Компоненти професійної компетентності викладача вищої школи. Гуманітарний вісник, 2013. № 28. С. 278–285.
- 17.Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи: навч. посібник. К. : Центр учбової літератури, 2009. 472 с.
- 18.Фоменко М. Пріоритет виховної роботи. Вища освіта України, 2002. № 3. С. 47–50.
- 19.Цехмістрова Г.С. Управління в освіті та педагогічна діагностика: навч. посіб. К.: ВД «Слово», 2005. 280 с.
- 20.Ягупов В.В. Педагогіка: навч. посібник. К. : Либідь, 2002. 560 с.

ЗМІСТ

1	Вступ	3
2	Опис асистентської педагогічної практики	4
3	Мета і завдання асистентської педагогічної практики	4
4	Види робіт асистентської педагогічної практики	6
5	Компетентності, які повинен здобути аспірант.	7
6	Структура та зміст асистентської педагогічної практики	8
7	Організація та керівництво практикою	11
8	Вимоги до звітної документації	13
9	Структура звіту з практики та рекомендації до його складання	14
10	Оцінювання асистентської педагогічної практики	14
11	Список рекомендованої літератури	18
12	Додатки	22

Титульний аркуш

МІНІСТЕРСТВО СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

ІНСТИТУ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ
ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ЗАЙНЯТОСТІ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

(прізвище, ініціали)

(підпис)

ЗВІТ

про проходження асистентської педагогічної практики
здобувача наукового ступеня доктора філософії

(прізвище, ім'я, по батькові)

(галузь знань, спеціальність, спеціалізація)

Місце проходження практики _____

Керівник практики
від бази практики

(підпис)

(прізвище, ініціали)

Керівник практики від інституту _____

(підпис)

(прізвище, ініціали)

2020

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН АСИСТЕНТСЬКОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

(ПІБ аспіранта/аспірантки)

Керівник практики від бази практики: _____
(ПІБ керівника від баз практики)

Керівник практики від інституту: _____
(ПІБ керівника від інституту)

Період проходження: день/місяць – день/місяць рік _____

Загальний обсяг годин: 135 годин / 4,5 кред.

№	Зміст роботи	Тижні практики		
		1	2	3
1	Участь у роботі настановної конференції.			
2	Ознайомлення з нормативними документами, що регламентують організацію освітнього процесу в Інституті підготовки кадрів державної служби зайнятості України.			
3	Вивчення навчально-методичної літератури з психології.			
4	Оволодіння методикою планування навчальних занять.			
5	Вивчення методичного досвіду та системи викладання навчальних дисциплін та інших видів роботи викладачів кафедри.			
6	Розробка робочої програми факультативу за темою дисертаційного дослідження (на 8 годин аудиторних занять).			
7	Узгодження та планування навчальних занять, які плануються викладатися.			
8	Написання конспектів, планів-конспектів навчальних занять.			
9	Проведення навчальних занять (2 лекційних та 2 практичних/семінарських). Самоаналіз проведення занять.			
10	Відвідування навчальних занять аспірантів-практикантів та проведення аналізу занять.			
11	Перевірка контрольних або самостійних робіт студентів (якщо роботи передбачені робочою програмою навчальної дисципліни).			
12	Ведення щоденника.			
13	Підготовка звітної документації.			
14	Захист звіту про асистентську педагогічну практику.			

Щоденник практики

За період практики було виконано (стислий опис змісту педагогічної практики):

1. Знайомство з організацією освітнього процесу в закладі вищої освіти.
2. Вивчення досвіду викладання провідних викладачів інституту під час відвідування аудиторних занять з навчальних дисциплін.
3. Розробка змісту навчальних занять, методична робота з дисципліни.
4. Самостійне проведення навчальних занять з дисципліни (лекцій, семінарів, практичних занять), самоаналіз.

Пасивна практика

№ з/п	Тема заняття, що відвідувалися під час практики	Вид заняття (лекція, семінарське, практичне заняття)	Інститут (факультет) курс, група	Дата	Підпис викладача
1	2	3	4	5	6

Активна практика

№ з/п	Тема лекції чи семінарського (практичного) заняття, які проводив аспірант-практикант	Інститут (факультет) курс, група	Дата	Оцінка	Підпис викладача
1	2	3	4	5	6

Відгук та оцінка роботи аспіранта на практиці (заповнює керівник практики від бази практики) _____

Підпис керівника практики від бази практики

(посада, прізвище, ім'я, по батькові) _____

Печатка бази практики

« ___ » _____ 20__ р.

Відгук про виконання завдання керівника практики від ІПК ДСЗУ

Підпис керівника практики від ІПК ДСЗУ

(посада, прізвище, ім'я, по батькові) _____

Дата складання заліку « ____ » _____ 20 ____ р.

Оцінка: За національною шкалою _____

Оцінка за шкалою ECTS _____

Завідувач кафедри _____

(підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

Науковий керівник
(керівник практики) _____

(підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № ____ від « ____ » _____ 20 ____ р.

РЕЦЕНЗІЯ
НА ПРОВЕДЕННЯ ЛЕКЦІЇ ЗІ СТУДЕНТАМИ
ПРИ ПРОХОДЖЕННІ АСИСТЕНТСЬКОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

(прізвище, ім'я та по батькові аспіранта, який проводив заняття)

№ групи _____ Спеціальність _____

Курс _____ Присутні (кількість осіб) _____

Дата проведення заняття _____

Тема лекційного заняття _____

№	Критерії оцінки	Оцінка (за національною шкалою)			
		2	3	4	5
1	Науковий характер лекції: методологічна цілісність, раціональний відбір наукових, засадничих понять, фактів. Влучність розкриття теоретичних положень, категорій, визначень. Повнота висвітлення основних питань				
2	Зв'язок теоретичного матеріалу з досягненнями практики. Популяризація досягнень вітчизняної науки, передового досвіду педагогічної роботи				
3	Методичний рівень викладання: наявність плану лекції, його зв'язок з попереднім матеріалом, використання структурно-логічних схем, логічність і послідовність викладення матеріалу, альтернативність наукових підходів, аргументованість висновків, рекомендована література				
4	Застосування методів, прийомів, засобів, форм організації навчально-пізнавальної діяльності студентів і їх творче, цілеспрямоване поєднання, активізація думки студентів, стимулювання їх до критичного та творчого мислення, вияву власної позиції, поглядів, самостійного пошуку і дослідження				
5	Практична спрямованість: орієнтація на зміст та завдання практичних (семінарських) занять з теми. Точність, визначення завдань і термінів їх виконання				
6	Завдання для самостійної роботи студентів: їх наявність, влучність, доцільність, творчий характер, повідомлення термінів та форми перевірки завдань				
7	Стиль викладання: точність визначень формулювань, емоційність, демократичність, володіння аудиторією, дисципліна				
8	Мовленнєві характеристики: чіткість, вдале інтонування, голосність, тональність				
9	Виховний потенціал матеріалу лекції, ефективність його використання				
10	Зв'язок з іншими навчальними дисциплінами, інтегрування змісту навчального матеріалу з іншими темами, навчальними курсами і спецкурсами				
11	Рівень технічного забезпечення, ілюстративність (використання ПК, відео, проекційної апаратури, тощо)				
12	Організація міжособистісної взаємодії в аудиторії: створення психологічно комфортного середовища на навчальному занятті; застосування різноманітних форм співробітництва,				

	міжособистісної взаємодії студентів (дискусії, діалоги, групові форми, колективна робота тощо)				
13	Загальна манера поведіння практиканта: наявність позитивної установки; стиль діяльності та поведінки викладача, його комунікативні уміння, відкритість, щирість, знаходження контакту зі студентами, вияв педагогічного такту у організації взаємодії зі студентами				
14	Зворотній зв'язок: методи, прийоми організації зворотного зв'язку на кожному етапі навчального заняття; перевірка викладачем рівня розуміння, осмислення студентами навчального матеріалу, рівня сформованості їхніх знань та умінь; застосування зворотного зв'язку для усвідомлення особливостей діяльності, мислення студентів, мотивації їхнього навчання з метою удосконалення організації навчальних занять; об'єктивність оцінювання індивідуальних особливостей навчальної діяльності студентів; мотивація оцінок студентів без елементів критики особистості.				
15	Загальна оцінка рецензента (за національною шкалою)				

Побажання та зауваження _____

Оцінка за національною шкалою _____ Оцінка за шкалою ECTS _____

Керівник практики _____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

РЕЦЕНЗІЯ
НА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНОГО (СЕМІНАРСЬКОГО) ЗАНЯТТЯ ЗІ
СТУДЕНТАМИ
ПРИ ПРОХОДЖЕННІ АСИСТЕНТСЬКОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ
ПРАКТИКИ

 (прізвище, ім'я та по батькові аспіранта, який проводив заняття)

№ групи _____ Спеціальність _____
 Курс _____ Присутні (кількість осіб) _____
 Дата проведення заняття _____

Тема практичного (семінарського) заняття: _____

№	Критерії оцінки	Оцінка (за національною шкалою)			
		2	3	4	5
1	Наявність робочого плану практичного (семінарського) заняття				
2	Визначеність мети, завдань практичного (семінарське) заняття				
3	Відповідність змісту практичного (семінарського) заняття програмі навчального курсу. Здійснення наступності (послідовності) між темами, видами занять у відборі навчального матеріалу				
4	Раціональне використання форм, методів, прийомів навчання, спрямованих на ефективне досягнення навчальних цілей заняття				
5	Форми оцінки знань, умінь та навичок студентів під час проведення практичного (семінарського) заняття. Влучність їх застосування				
6	Використання прийомів активізації пізнавально-пошукової діяльності студентів, технологій розвитку особистості студента				
7	Спрямованість практичного (семінарського) заняття на самостійну роботу студентів				
8	Оцінка засвоєння студентами основних положень практичного (семінарського) заняття				
9	Стиль педагогічної взаємодії студента-практиканта: наявність контакту викладача зі студентами, створення атмосфери доброзичливості й вимогливості				
10	Система одержання зворотного зв'язку (опитування, тестування тощо)				
11	Методично обґрунтоване застосування демонстраційного й роздавального матеріалу				
12	Педагогічна техніка практиканта				
	Оцінка ефективності проведеного практичного (семінарського) заняття				

Побажання та зауваження _____

Оцінка за національною шкалою _____ Оцінка за шкалою ECTS _____

Керівник практики _____
 (підпис) (прізвище та ініціали)

Взаємовідвідування занять колег аспірантів-практикантів

АНАЛІЗ ЗАНЯТТЯ

1. П.І.Б. аспіранта, який провів заняття _____
 2. Дата відвідування, час _____
 3. Спеціальність, предмет _____
 4. № групи студентів, в якій проводилось заняття _____
 5. Вид навчального заняття _____
(лекція, семінар, практичне, тренінг)
- Тема заняття _____

№	Що оцінюється	Якісна оцінка	Бали
		а) представлено досить повно; б) представлено частково; в) представлено не в повній мір	3 4 5
1	Загальні відомості про навчальне заняття:		
	зв'язок теми навчального заняття з попередніми і наступними		
	доведення мети та завдань як кінцевого результату навчального заняття		
2	Відбір навчального матеріалу для заняття:		
	раціональність відбору наукових, засадничих знань, понять, фактів, що складають основу розвитку умінь, навичок студентів		
	спрямованість змісту навчального матеріалу на розгляд проблем, соціального значущих та актуальних для життя студентів, задоволення їхніх пізнавальних і особистісних потреб та інтересів		
	відповідність змісту навчального матеріалу рівню розвитку студентів, їхнім пізнавальним можливостям		
	стимулювання інтересу студентів до змісту (новизна, значущість понять, фактів, популярність інформації, емоційність викладу, подання інформації через призму бачення викладача, науковця)		
3	Застосування методів, прийомів, засобів, форм організації освітньо-пізнавальної діяльності студентів:		
	творче, цілеспрямоване поєднання методів		
	активізація думки студентів, стимулювання їх до критичного та творчого мислення		
	вияв власної позиції, поглядів, самостійного пошуку		
	використання наочних матеріалів		
4	Діяльність аспіранта-викладача:		
	ставлення до студентів, наявність позитивної установки; комунікативні уміння, відкритість, щирість, знаходження контакту зі студентами, вияв педагогічного такту в організації взаємодії зі студентами		

	рівень підготовка викладача до заняття, знання предмету		
	грамотність мовлення		
	зовнішній вигляд		
	уміння триматися перед аудиторією		
5	Діяльність студентів:		
	ставлення студентів до процесу навчання, застосованих форм, методів організації навчально-пізнавальної діяльності, їхня мотивація		
	ставлення до особистості викладача		
6	Організація міжособистісної взаємодії студентів та розвиток їхніх взаємин:		
	створення психологічно комфортного середовища на навчальному занятті		
	застосування різноманітних форм співробітництва, міжособистісної взаємодії студентів (дискусії, діалоги, групові форми, колективна робота тощо)		
7	Отримання зворотного зв'язку:		
	застосування методів, прийомів організації зворотного зв'язку на кожному етапі навчального заняття		
	перевірка викладачем рівня розуміння, осмислення студентами навчального матеріалу, рівня сформованості їхніх знань та умінь		
	об'єктивність оцінювання індивідуальних особливостей навчальної діяльності студентів		
	мотивація оцінок студентів без елементів критики особистості		
8	Загальні висновки, пропозиції і поради щодо вдосконалення підготовки і проведення наступних навчальних занять		

(прізвище, ініціали аспіранта-практиканта, який склав рецензію)

Дата / Підпис

Оцінка роботи аспірантів за Леонтєвим

№	Негативні особливості діяльності викладача								Позитивні особливості діяльності викладача
		1	2	3	4	5	6	7	
1	Просто називає тему, не намагається зацікавити слухачів								Зацікавлює, вміло роз'яснює тему, визначаючи цілі і завдання заняття
2	Не стежить за ходом обговорення, допускає багатослівність, відхилення від теми								Не допускає багатослів'я і відхилення від теми
3	Не вміє переривати повтори у відповідях слухачів								Присікає загальне повторення вже сказаного
4	Не підводить проміжних підсумків в ході заняття								Кожен етап заняття завершує висновком
5	Неповно підводить заключний підсумок, не порівнює його з поставленою метою (або підсумок відсутній)								Підводить заключний підсумок, порівнюючи його з поставленою метою
6	Занадто рано перериває відповідь слухача, не вміє уважно слухати відповідального								Вміє уважно слухати, не перериваючи передчасно
7	Недостатньо активізує пасивних слухачів								Активізує пасивних слухачів, використовуючи прийоми як зовнішньої, так і внутрішньої мотивації
8	Не вміє попереджати і вирішувати конфлікти								Вміє попереджати і вирішувати конфлікти
9	Не залучає всіх слухачів у спілкування і діяльність								Залучає всіх слухачів у спілкування і діяльність
10	Не вміє створити ділову атмосферу								Може забезпечити ділову обстановку
11	Багато говорить сам, мало запитує і слухає								З'ясовує думки слухачів, сам говорить мало, але по суті
12	Грубий, нетактовне, нечемний								Ввічливий, коректний, делікатний

АНКЕТА: САМОАНАЛІЗ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1. Чого ви навчилися під час асистентської педагогічної практики? (Обведіть колом потрібні відповіді)

1.1. Постановка цілей, завдань перед аспірантами; визначення «найближчих і подальших перспектив» в їх особистому розвитку.

1.2. Планування і підготовка занять.

1.3. Встановлення ділових відносин з викладачами - колегами.

1.4. Налагодження контактів з практикантами.

2. Які стосунки, на вашу думку, переважали у Вашій педагогічній діяльності?

2.1. Ділові.

2.2. Особисті.

2.3. Дружні.

2.3. Відносини не налагоджені.

3. Який, на вашу думку, стиль спілкування з практикантами переважав у Вашій педагогічній діяльності.

3.1. Демократичний.

3.2. Авторитарний.

3.3. Ліберальний.

3.4. Змішаний (непослідовний).

4. Ви виявили рівень своєї психолого-педагогічної підготовки, отриманої в інституті, достатнім (гарним); задовільним; недостатнім для роботи викладачем? (Потрібне підкресліть).

5. Які труднощі Ви відчували у своїй педагогічній роботі під час практики? (Відзначте, будь ласка, цифрами в порядку убутання)

- відбір навчального матеріалу;

- вибір методів і прийомів навчання і виховання;

- активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів та аспірантів-практикантів на занятті;

- контроль та оцінювання студентів та практикантів на занятті;

- організація навчальної дисципліни та підтримка уваги студентів і практикантів на занятті;

- створення у студентів мотивації до навчання;

- використання активних методів і прийомів навчання;
- створення проблемної ситуації на занятті;
- реалізація дослідницького методу навчання;
- організація спілкування зі студентами та аспірантами;
- встановлення ділових контактів з викладачами інституту;
- що ще, напишіть, будь ласка.

6. Чи вдалося Вам у процесі асистентської педагогічної практики повноцінно реалізувати на занятті ефективні методики або технології навчання і виховання? Які?.....

7. Чи стануть в нагоді вміння та навички, отримані в процесі асистентської педагогічної практики у Вашій подальшій роботі?

8. Чи відповідають результати асистентської педагогічної практики Вашим очікуванням?

9. Що б Ви запропонували змінити в організації та проведенні практики, щоб максимально використовувати її можливості?
.....
.....

Дата _____

Підпис _____